

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/151/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4613205091
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Dudzíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2013:4613205091.1

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany vo veci starostlivosti súdu o maloletého: R. M., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: A.. C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. č. XX a C. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. Y. D. X/X, V., o vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 odsek 1 písm. a/, b/ O.s.p., takto

rozhodol:

Súd vyhlasuje, že nemá právomoc konať vo veci.

Konanie z a s t a v u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletého R. sa domáhala podaným návrhom na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 odsek 1, písm. a/, b/ O.s.p. t.j. zverenia maloletého na čas do rozvodu do jej osobnej starostlivosti, ktorá bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Ďalej navrhla otcovi uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletého mesačne sumou 300,- eur s tým, že otec je oprávnený sa stretávať s maloletým bez obmedzenia. Návrh podala z dôvodu, že v súčasnosti s otcom dieťaťa sú v rozvodnom konaní, ktoré prebieha na území V., nakoľko tam bol podaný návrh na rozvod manželstva otca s matkou dieťaťa. Okresný súd v Topoľčanoch už dňa 15.02.2008 rozhodol o nariadení predbežného opatrenia, ktorým bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti a otec zaviazaný prispievať na výživu maloletého. Nakoľko v zmysle V. nie je otázka úpravy starostlivosti o maloleté deti pochádzajúce z manželstva nevyhnutne spojená s konaním o rozvod, v súčasnosti sa ako matka nachádza v situácii, kedy sa rozvodové konanie nemusí ukončiť aj niekoľko mesiacov, pričom zastavenie konania o rozvod manželstva v R. spôsobilo ukončenie vykonateľnosti rozhodnutia o predbežnom opatrení. Maloletý sa od malička často zdržiava na R. kde je v súčasnosti už viac rokov. Dôvodom, kvôli ktorému nemala záujem trvalo žiť v V. bolo správanie sa otca maloletého, ale aj to, že v V. nemala podporu manželovej rodiny a ani priatelia v V. jej situáciu nevedeli pochopiť. Otec maloletého sa totiž začal voči nej správať veľmi hrubo a vulgárne, čo neskôr prerástlo aj do fyzického násillia a preto odišla s maloletým na R.. Vzhľadom na uvedené potrebuje mať aspoň čiastočnú istotu v podobe súdneho rozhodnutia o zverení maloletého do osobnej starostlivosti. V súčasnosti prebieha v V. rozvodové konanie, v ktorom nie je riešená otázka úpravy práv a povinností k maloletému. Podľa nej otec sa nedokáže o maloletého postarať, nikdy sa maloletému nevenoval.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9P/521/2008 súd zistil, že dňa 18.09.2008 podal otec dieťaťa na tunajšom súde návrh na nariadenie návratu maloletého do krajiny obvyklého pobytu, ktoré malo dieťa v V., pričom na základe predbežného opatrenia Mestského súdu v Treviso reg. č. 1546/2008 zo dňa 20.05.2008 súd zveril maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti. Napriek tomu, že nikdy nedal matke

súhlas, táto ho neoprávnene premiestnila na územie R. dňa 02.02.2008. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 18.03.2009 č. k. 9P/521/2008 - 264 bol schválený zmier medzi rodičmi, podľa ktorého sa nariaďuje návrat maloletého R. na územie V. v lehote najneskôr do 31.05.2009. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.06.2009.

Súd si pripojil spis Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 6P/4/2011 , z ktorého spisu zistil, že rozsudkom Mestského súdu v Trevisi č. 542/2011 zo dňa 27.09.2011 sudca vyhlásil rozluku rodičov dieťaťa. Dieťa zveril do výlučnej starostlivosti otca a matke vyčíslil príspevok na výživné na dieťa vo výške 300,- eur plus 50 % mimoriadnych výdavkov.

Ďalej z predloženého rozsudku Mestského súdu pre maloletých v L. sp. zn. Cron.3655/2012, N574/11REG.RIC vyplýva, že súd vyhlásil matku maloletého za zbavenú rodičovských práv voči maloletému synovi a uložil jej zaplatiť trovy konania tak ako je to uvedené v rozhodnutí z 12.10.2012.

Podľa článku 3 ods. 1 písm. a) Nariadenia 2201/2003 ES (o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000), Vo veciach rozvodu, rozluky alebo anulovania manželstva majú právomoc súdy členského štátu

a). na ktorého území:

o majú manželia obvyklý pobyt, alebo

o manželia mali naposledy obvyklý pobyt, pokiaľ tam jeden z manželov stále býva, alebo

o má odporca obvyklý pobyt, alebo

o v prípade spoločnej žiadosti, má niektorý z manželov obvyklý pobyt, alebo

o má navrhovateľ obvyklý pobyt, ak tam býval najmenej jeden rok bezprostredne pred podaním návrhu, alebo

o má navrhovateľ obvyklý pobyt, ak tam býval najmenej šesť mesiacov bezprostredne pred podaním návrhu a je buď štátnym príslušníkom tohto členského štátu alebo v prípade Veľkej Británie a Írska tam má "domicil".

Podľa článku 4 citovaného nariadenia, Súd, ktorý koná podľa článku 3, má tiež právomoc konať o vzájomnom návrhu, ak tento patrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.

Podľa článku 8 ods. 1, 2 Súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

Podľa článku 9 ods. 1, 2, Keď sa dieťa oprávnené presťahuje z jedného členského štátu do iného členského štátu a nadobudne tam nové obvyklý pobyt, súdy členského štátu pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa si, ako výnimku z článku 8, zachovávajú právomoc

počas trojmesačného obdobia po presťahovaní vo veci zmeny rozsudku o práve styku, ktorý bol vydaný v tomto členskom štáte predtým, ako sa dieťa presťahovalo, ak nositeľ práva styku na základe rozsudku o práve styku má naďalej svoje obvyklý pobyt v členskom štáte pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa.

Odsek 1 sa neuplatňuje, ak sa nositeľ práva styku, ktorý je uvedený v odseku 1 podrobil právomoci súdov členského štátu nového obvyklého pobytu dieťaťa účasťou na konaní pred týmito súdmi bez toho, aby namietal ich právomoc.

Podľa článku 10, V prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa si súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte :

a. každá osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo sa zmieril s premiestnením alebo zadržaním, alebo

b. dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok po tom, ako sa osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo dozvedel, alebo mohol dozvedieť, o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa usadilo v novom prostredí a je splnená najmenej jedna z týchto podmienok:

i. do jedného roka odvtedy, ako sa nositeľ opatrovníckeho práva dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, sa nepodala žiadosť o návrat dieťaťa na príslušné orgány členského štátu, do ktorého bolo dieťa premiestnené alebo v ktorom je zadržované;

ii. nositeľ opatrovníckeho práva vzal späť svoju žiadosť o návrat a v lehote stanovenej v bode (i) sa nepodala nová žiadosť;

iii. konanie na súde členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, sa skončilo podľa článku 11 ods. 7;

iv. súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, vydali rozsudok o opatrovníckom práve, z ktorého nevyplýva povinnosť návratu dieťaťa.

Podľa článku 12 ods. 1 - 4, Súdy členského štátu pri výkone svojej právomoci podľa článku 3, na základe návrhu na rozvod, rozluku alebo anulovanie manželstva majú právomoc v každej veci, ktorá sa týka rodičovských práv a povinností a ktorá súvisí s týmto návrhom, ak:

a. aspoň jeden z manželov má rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu

b. manželia a nositelia rodičovských práv a povinností prijali právomoc týchto súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

2. Právomoc založená podľa odseku 1 zanikne, akonáhle:

a. rozsudok o návrhu na rozvod, rozluku alebo anulovanie manželstva sa stal právoplatným,

b. v prípade, že k dátumu uvedenému v písm. a) sa konanie o rodičovských právach a povinnostiach neskončilo, rozsudok v tomto konaní sa stáva právoplatným,

c. konania uvedené v písm. a) a b) sa skončili z iného dôvodu.

3. Súdy členského štátu majú takisto právomoc v otázkach rodičovských práv a povinností aj v iných konaniach, ako sú konania uvedené v odseku 1, ak:

a. dieťa má vo vzťahu k tomuto členskému štátu podstatnú väzbu, najmä na základe skutočnosti, že jeden z nositeľov rodičovských práv a povinností má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte, alebo že dieťa je štátnym príslušníkom tohto štátu;

b. všetci účastníci konania prijali právomoc súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania, a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

4. Ak má dieťa svoj obvyklý pobyt na území tretieho štátu, ktorý nie je zmluvnou stranou haagskeho Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa z 19. októbra 1996, právomoc podľa tohto článku sa považuje za právomoc v najlepšom záujme dieťaťa, najmä ak nemožno viesť konanie v predmetnom treťom štáte.

Podľa článku 15 ods. 1, 2, Vo výnimočných prípadoch, ak sa súdy členského štátu, ktoré majú právomoc vo veci samej, domnievajú, že súd iného členského štátu, vo vzťahu ku ktorému má dieťa osobitnú väzbu, je vhodnejšie umiestnený na prejednanie veci alebo jej špecifickej časti, a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa, môžu:

a. prerušiť konanie vo veci alebo jej časti a vyzvať účastníkov, aby podali svoj návrh na súd tohto iného členského štátu podľa odseku 4; alebo

b. požiadali súd iného členského štátu, aby prevzal právomoc podľa odseku 5.

2. Odsek 1 sa vzťahuje:

a. na návrh účastníka; alebo

b. z vlastného podnetu súdu; alebo

c. na žiadosť súdu iného členského štátu, vo vzťahu ku ktorému má dieťa osobitnú väzbu podľa odseku 3.

S postúpením na základe vlastného podnetu súdu alebo na žiadosť súdu iného členského štátu musí súhlasiť aspoň jeden z účastníkov.

Podľa článku 17, Ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

Matka v návrhu uviedla, že na Okresnom súde v Topolčanoch prebieha v súčasnosti konanie o zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti na čas do rozvodu pod sp.zn. 6P/4/2011. Vzhľadom na túto skutočnosť, súd si pripojil spis tunajšieho súdu sp.zn. 6P/4/2011, z ktorého zistil, že uznesením Okresného súdu Topolčany sp.zn. 6P/4/2011 zo dňa 21.11.2012 súd vyhlásil, že nemá právomoc konať vo veci, konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka a v dôsledku podaného odvolania Krajský súd v Nitre uznesením sp.zn. 25CoP/6/2013 zo dňa 30.04.2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

V danej veci mal súd za preukázané, že rozsudkom súdu V. v Treviso č. 542/2011 z 27.09.2011, ktorým bola vyhlásená rozluka rodičov maloletého dieťaťa ako manželov, bol maloletý zverený do výlučnej starostlivosti otca a matke vyčíslený príspevok na výživu maloletého. Uvedená právomoc súdu V. K. vyplýva z citovaného článku 3, ktorý súd konajúci podľa tohto článku má tiež právomoc konať o vzájomnom návrhu, ako to vyplýva z článku 4. Zachovanie právomoci pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa vyplýva z článku 9, keď v odseku 1 je uvedené, že keď sa dieťa zákonne presťahuje z jedného členského štátu do iného a nadobudne tam svoj obvyklý pobyt súd

členského štátu pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa si ako výnimku z článku 8 zachovávajú právomoc počas 3-mesačného obdobia po presťahovaní vo veci zmeny rozsudku o práve styku vydaného v tomto členskom štáte tak ako je to vyššie uvedené v citovanom článku. V prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa si súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojím neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte, ako to vyplýva z článku 10 s tým, že podľa písm. a) každá osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba vykonávajúca

opatrovnícke právo sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním, po b) dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok po tom, ako sa osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo dozvedel, alebo mohol dozvedieť, o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa usadilo v novom prostredí a je splnená najmenej jedna z uvedených podmienok a takouto je podmienka uvedená pod (i) do jedného roka odvtedy, ako sa nositeľ opatrovníckeho práva dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, sa nepodala žiadosť o návrat dieťaťa na príslušné orgány členského štátu, do ktorého bolo dieťa premiestnené alebo v ktorom je zadržované, z čoho vyplýva, že sa zachováva právomoc súdu až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte avšak za splnenia konkrétnych podmienok, medzi ktorými je pod (i) uvedená podmienka nepodania žiadosti o vrátenie dieťaťa, ktorá však splnená nebola, nakoľko ako vyplýva zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9P/521/2008 dňa 18.09.2008 podal otec dieťaťa na tunajšom súde návrh na nariadenie návratu maloletého do krajiny obvyklého pobytu, ktoré malo dieťa v V., pričom na základe predbežného opatrenia Mestského súdu v Treviso reg. č. 1546/2008 zo dňa 20.05.2008 súd zveril maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti. Napriek tomu, že nikdy nedal matke súhlas, táto ho neoprávnene premiestnila na územie R. dňa 02.02.2008. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 18.03.2009 č. k. 9P/521/2008 - 264 bol schválený zmier medzi rodičmi, podľa ktorého sa nariaďuje návrat maloletého R. na územie V. v lehote najneskôr do 31.05.2009. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.06.2009. Uvedené vylučuje danosť právomoci tunajšieho súdu na konanie vo veci, nakoľko naďalej zostala zachovaná právomoc V. konať a rozhodovať vo veci úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu, keď otec dieťaťa neprijal príslušnosť súdov R. podľa článku 12. Preto podľa článku 17 tunajší súd vyhlásil, že nemá právomoc konať vo veci a konanie podľa § 104 ods. 1 O.s.p. zastavil pre nedostatok podmienky konania, ktorú nemožno odstrániť.

Vychádzajúc z ustanovení Nariadenia Rady ES č. 2201/2003 vyplýva, že začatím súdneho konania o rozvod manželstva a o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu na súde v V. bola daná všeobecná právomoc rozhodovať vo veci a to právomoc riadneho súdu v V. a táto všeobecná právomoc rozhodnúť zostáva naďalej zachovaná, pretože neboli splnené podmienky na postúpenie právomoci na R. R. v zmysle tohto nariadenia. Rozhodnutím súdu v V. a to Mestského súdu v Treviso zo dňa 20.05.2008 bol maloletý na základe predbežného opatrenia zverený do osobnej starostlivosti otca a preto na presťahovanie dieťaťa na R. bol potrebný súhlas otca, ktorý daný nebol. V danej veci nie sú splnené podmienky na postúpenie právomoci na súd R., keď uvedené rozhodnutie tunajšieho súdu o schválení zmiernosti bráni k použitiu článku 15 prerušiť konanie a prevziať právomoc. K použitiu tohto článku môže dôjsť len výnimočne za splnenia v ňom uvedených podmienok, ktoré splnené neboli.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.